

Komentář

O VŮNI HLÍNY, VĚTRU A CHLÉVA

Anna Kejmarová, roz. Čermáková,
kresba Miroslava Chaloupky

Procházíme-li starou zástavbou naší obce, ať už v Hlavní ulici nebo přes náves, určitě většinu z nás nenapadne představit si, jak asi tato místa vypadala před sedmdesáti, sto i více lety. Co je dnes zde asi jiné, co a jak se změnilo? Pokud by se nemělo nic změnit, tak určitě se vyměnili lidé. Tak jako my dnes žijeme v Malých Kyšicích, tak zde žili naši předchůdci; prožívali zde své radostné dny i chvíle, které kolikrát nestály za nic. Vyrůstali zde v rodinách se svými rodiči, sourozenci, brali se, a to především v unhošťském kostele, rodily se jim zde děti a těm potom, když dorostly, vše předávali ... Nakonec z obce, když se naplnily jejich dny, bez návratu odešli. Nastoupila po nich první, potom druhá a další generace a oni tak jsou dnes zákonitě zapomenuti. Snad už jen zápisy v matričních knihách, popřípadě jiné, náhodně nalezené písemné dokumenty nebo i fotografie je čas od času připomenou?

Vrátíme-li se obrazně do naší obce na přelomu 19. a 20. století, tak jsme zde mohli potkat i Josefa Čermáka, který pocházel z Chyňavy. Tam se narodil dne 13. února 1872 v čp. 41 do rolnické rodiny katolických manželů Václava Čermáka a Anny, rozené Tyburcové. Zápisem v oddací matrice ze dne 2. července 1898 je doloženo, že vstoupil do manželství s uvedením zaměstnání dělník. Jeho nevěstou byla Augusta, dcera Josefa Anýže, tesaře z Malých Kyšic čp. 41, a Josefy, za svobodna Hrdinové z Bělče čp. 14. Josef Čermák se nastěhoval k manželce do Malých Kyšic, do Anýžovic domu čp. 41; zde se narodily dvě jejich děti, ale ty buď hned po narození nebo do roka zemřely, Karel Čeněk (1898-1899) a Růžena Anna (1900-1900). Dne 29. dubna 1901 se v uváděném čp. 41 také narodila dcera Růžena. Dožila se dospělosti a dne 23. dubna 1921 se v unhošťském kostele provdala za Josefa Chaloupku z Malých Kyšic čp. 37, původně řezníka z Bratronic, rodáka z tamního čp. 44 (nar. dne 27. 12. 1896). Ač bylo nevěště skoro 20 let, tehdy stále byla nezletilá, proto jí před zahájením obřadu otec Josef musel za účasti dvou svědků dát souhlas k uzavření sňatku. To už Josef Čermák byl do matriky vepsán s uvedením jiného povolání – cestář. Brzy na to se s manželkou Augustou přestěhovali do malokyšického domu čp. 63.

Ještě je nutné vzpomenout, že manželé Josef a Růžena Chaloupkovi v domě čp. 37 provozovali malý obchod, pultovku se smíšeným zbožím. Kromě

toho vlastnili něco málo polností, proto také hospodařili; chovali mimo jiné domácí zvířectvo, krávy a jednoho koníka. Josef Chaloupka s tímto koníkem, zapřaženým do lehkého vozíku dovážel do obchodu zboží a s ním pracoval i na poli. Oba (jak kočí, tak i kůň) se časem stali na Chaloupkách figurkami, o kterých se zpíval dokonce kuplet: Pan Chaloupka s tou kobyloou vypadá jak Hadimrška, ať jí řekne „hot anebo čehý“, utíká s ním „Na vrška“.

Někdy kolem roku 1911 se „Na Chaloupkách“ objevil jiný Čermák – Antonín; přišel také z Chyňavy (nar. 22. 11. 1886 v tamním čp. 41), a protože byl synem výše vzpomínaných rodičů Václava a Anny, rozené Tyburcové, domnívejme se, že sem přišel za svým podstatně starším bratrem Josefem. Dne 4. února 1911 se oženil s Boženou, dcerou Josefa Hnídka, sedláka z Lážovic čp. 14 v okrese Beroun a jeho ženy Barbory, rozené Vimrové z Lážovic čp. 13. Manželé Antonín a Božena Čermákoví zakoupili v Malých Kyšicích chalupu čp. 28, k níž patřily asi tři a půl hektaru polí a začali tu hospodařit, chovali krávy a obdělávali pole. Antonín Čermák byl povoláním hutník; lze napsat, že to byl tzv. kovozezemědělec, protože přes týden chodil pracovat do kladenských hutí a na svém hospodářství dělal až po zaměstnání, o nedělích a svátcích. Antonín zemřel v malokyšické chalupě čp. 69 dne 20. října 1934. Manželka Božena ho přežila jen o necelé dva roky, zemřela u syna v čp. 28 dne 5. srpna 1936.

V matričních knihách byly dohledány dvě jejich děti: syn Antonín, který v Malých Kyšicích po rodičích převzal zmiňovanou chalupu čp. 28 a dcera Anna, narozená zde 26. března 1913 v domě čp. 69. U té, ač z Chaloupek odešla, se na chvíli zastavme; její životní příběh kopíruje životní příběhy mnoha tehdy žijících žen z rodin jak horníků, hutníků, tak i drobných rolníků.

Anna Čermáková se u muziky „na Chaloupkách“ seznámila s Karlem Kejmarem z Braškova – Valdeku (nar. 29. 12. 1906). Vzali se dne 3. srpna 1933; snoubenci spolu se dvěma svědky odešli pěšky na vlak do Unhoště (na Fialku). Vlakem pak jeli do Dejvic a odtud pěšky do kostela „na Andělce“ v Praze ve Střešovicích, kde byl vykonán svatební obřad. Po oddavkách se vrátili opět pěšky do Dejvic na vlak a z Fialky – Unhoště pokračovali pěšky domů na Valdek, zde je čekal k obědu řízek. A tím byla svatba odbyta.

Nevěsta se přivdala do Kejmarovic chalupy čp. 37. Vzala si vzpomínaného Karla Kejmara, který byl od sedmi let bez otce. (Otec Josef Kejmar zemřel v roce 1914 ve věku 34 let.) Karel na chalupě hospodařil se svou matkou, vdovou Karolinou Kejmarovou, rozenou Kmochovou (nar. v roce 1884 na Dříně). Z domova nevěsta dostala vyplaceno věno 12 000 korun, což byla tehdy hodnota asi čtyř krav. Tyto peníze si novomanželé uložili do spořitelny v Unhošti. V roce 1941 jim matka Karolina předala valdeckou chalupu čp. 37. Karel však musel vyplatit svoji sestru, provdanou v Pleteném Újezdě. Z manželčina věna jí vyplatil 10 000 K, což však tehdy (v době protektorátu) mělo hodnotu asi tak tří vykrmených hus, protože taková jedna husa tenkrát „pod rukou“ (tzn. „načerno“) stála 3 000 K. Uvědomme si, že všechno tehdy bylo na potravinové lístky. Pro srovnání: V roce 1937 za „první republiky“ Kejmarovi vyměnili starou doškovou střechu na chalupě čp. 37 na Valdeku za střechu z leteckých (pálených) tašek, současně s novou vazbou. Vše je tehdy stálo něco přes 3 000 korun a Kejmarovi celý náklad na položení nové střechy uhradili z prodeje jedné krávy. Po celý svůj společný život bydleli, do roku 1967 i s matkou Karolinou, v darované chalupě, kde vychovali dvě děti. Karel Kejmar se dožil 77 let, zemřel jako důchodce po delší nemoci dne 13. srpna 1984. Jeho manželka Anna, malokyšická rodačka, zemřela dne 6. října 1995 ve věku 82 roků v kladenské nemocnici.

Zmínil jsem se o prostých lidech, kteří nedosáhli nějakého velkého věhlasu, proto je v současnosti u nás již nikdo nezná, anebo skutečně jen z vyprávění je zná jen málo kdo. Nepsal bych o nich do našeho obecního periodika tuto vzpomínku, kdyby neměli vztah k Malým Kyšicím. Objevil jsem je, tedy i připomněl. Možná jsem posedlý zmapováním zdejší minulosti, psaním? Snad jsem i některého ze čtenářů uváděním četných jmen a dat nudil? (Před mnoha lety mi také jeden čtenář k podobnému připomenutí napsal něco v tom smyslu: „Co je mi do zdejších bab a dědků?“) Nudil, nenudil? Ono to zapomínání a nepřipomínání předků začíná již ve vlastní rodině, neboť stále jsou pravdivá a aktuální slova spisovatele Františka Nepila z jeho knihy „Střevíce z lýčí“:

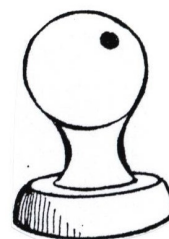
„... otevřete staré matriky, popsané zažloutlými jmény těch, kdo tady byli před námi! Voní hlínou a větrem a chlévem. Člověk je svérázně nevďěčný tvor. Zná dějiny Země a ví, kudy táhl Cézár do Egypta a kudy Hanibal na Řím. Ví, kdo dal koho popravít ve francouzské revoluci, a ví, jak zorganizoval svou říši Dioklecián. Ale neví, čím byl jeho vlastní pradědeček, jak se jmenovala jeho vlastní prababička za svobodna, a neví, odkud kam se harcovali a co je všechno potkalo, než začal on sám užívat krás a strastí tohoto světa. A dokonce už ztrácí i představu, co to znamenalo vonět hlínou, větrem a chlévem.“

Miroslav Oliverius, kronikář obce

Zprávy z radnice

V Mateřské škole Malé Kyšice probíhá realizace přírodní zahrady. Jedná se o komplexní projekt, který zahrnuje dodávku a montáž dřevěných prvků, instalaci vodních prvků (např. pítka či mlhoviště), výsadbu rostlin, keřů a stromů, zhotovení mlatových cestiček atd. Dokončení zahrady se předpokládá do konce října t.r.

(kuj)

Společnost ČEZ Distribuce a.s. informuje o plánovaném **PŘERUŠENÍ DODÁVKY ELEKTŘINY** v obci Malé Kyšice i okolí, a to ve čtvrtek 7. října 2021 v době od 8.00 do 15.00 hodin.

(kuj)

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY proběhnou v pátek 8. října 2021 od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu 9. října 2021 od 8.00 do 14.00 hodin. Volební místnost v obci Malé Kyšice je v prostorách obecního úřadu na adrese Míru č.p. 72, Malé Kyšice. Voličem v těchto volbách je státní občan České republiky, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let. Hlasovací lístky obdrží voliči do svých poštovních schránek nejpozději v úterý 5. října 2021, případně o ně lze požádat okrskovou volební komisi ve volební místnosti. (kuj)

V sobotu 6. listopadu 2021 pořádá obec Malé Kyšice od 19.00 hodin v restauraci LIKA tradiční **POSVÍCENSKOU ZÁBAVU**. Živá hudba začne hrát ve 20.00 hodin. Slosovatelné vstupenky za 150,- Kč je možné zakoupit v úředních hodinách na Obecním úřadě Malé Kyšice a poté od 15. října 2021 o víkendech v restauraci LIKA. Počet vstupenek je omezen. Všichni účastníci jsou povinni dodržovat nařízení a hygienická opatření platná v době konání zábavy. (skk)

Podzimní **VOZ VELKOOBJEMOVÉHO, NEBEZPEČNÉHO A BIO ODPADU** se uskuteční v neděli 7. listopadu 2021 od 9.00 hodin do naplnění kontejnerů nebo nejpozději do 12.00 hodin na malokyšické návsi. (kžp)

HÁZET HRÁCH NA ZEĎ lze také vyložit jako *opakované vysvětlování něčeho někomu, ale pořád zbytečně*. Stejně je tomu při vysvětlování odvozu obsahu kontejnerů z naší obce: Smluvně je zajištěn odvoz: za 1. **plastů**, za 2. **papíru**, za 3.

skla a dodatečně za 4. **použitých jedlých olejů a tuků**. Nezařazujeme do tohoto výčtu sběr a odvoz **železného šrotu**, který obecní úřad zajišťuje po jiné linii. Ani z jednoho ze tří sběrných míst v obci **sjednané firmy nic dalšího neodvezou**; včetně stavební suti! (Její likvidaci je stavebník povinen zajistit si sám!) Kolikrát již výše uvedené bylo vysvětlováno? A že byl zase „hrách hozen na zed“? Od soboty 25. 9. u kontejnerů v Zahradní ulici je odložena přepravka plná sklenic s kompoty, konzervami, či jinými delikatesami! Že by se dárce chtěl podělit s bezdomovci, které naštěstí v obci t. č. nemáme? **(oli)**

BLAHOPŘEJEME

Dne 27. srpna 2021 oslavil své 85. narozeniny pan **Jaroslav Brejcha** z ulice Míru v Malých Kyšicích. Oslavenci přejeme k jeho významnému životnímu jubileu hodně zdraví, spokojenosti a životního optimismu do dalších let. **(skk)**

ODEŠEL S HLASEM ZVONU

Dne 2. září 2021 zemřel ve věku 46 let pan **Jakub Koucký** z Hlavní ulice v Malých Kyšicích. Čest jeho památce! **(skk)**

Z minulosti obce

SOKOLSKÁ TĚLOCVIČNÁ JEDNOTA V ROCE 1923 (dokončení)

Valná hromada sokolské TJ Malé Kyšice, která se konala 20. ledna 1924 a hodnotila aktivity a celkovou činnost svých členů za rok 1923 dále vyslechla *zprávu náčelníka*. Ten v ní uvedl: Do cvičení mužů bylo zařazeno 81 cvičících, odcvičeno 92 cvičebních hodin, návštěva 427 cvičenců, průměr 49. Do družstva dorostu bylo zařazeno 21 dorostenců, cvičebních hodin 49, celková návštěva při cvičení 119, průměr 9. Konstatováno, že dorost cvičil jen do května. Nově žactvo: zařazených 111 cvičenců, počet cvič. hodin 92, celkem nacvičeno 616 hodin, průměr 51.

Zpráva náčelnice odpadla, jelikož sestra náčelnice nebyla přítomna.

Zpráva pokladníka: Celkový příjem 2 220 Kč, 52 hal. Vydání celkem 2 165 Kč, 65 hal., hotovost 621 Kč, 87 hal., u Městské spořitelny v Unhošti uloženo 1 342 Kč, 89 hal., stavební fond 2 000 K, cestovné 702 Kč, 42 hal.

Zpráva vzdělavatele: V roce 1923 bylo vzdělavatelem vykonáno 20 vzdělávacích akcí (ty blíže v podkladu nebyly uvedeny).

Ač ostatní činovníci nebyli přítomni, došlo ke *zvolení nového výboru* ve složení: *starosta* Václav Štěpánek, *místostarosta* Karel Pinkner, *náčelník* František Holý, *náčelnice* Jiřina Šefčíková, *vzdělavatel* František Homolka. Skončením voleb byl pořad valné hromady vyčerpán a bratr starosta ji ukončil.

V následné ustavující schůzi výborové byli zvoleni: *jednatel* František Pinkner, *pokladníkem* Břetislav Ploch, *knihovníkem* Jan Horák, *hosp. správcem* Václav Horák ml., *zapisovatelem* Václav Horák st.

(dokončení podle zprávy jednatele sokolské TJ Františka Homolky z roku 1924 - **oli**)

Malokyšické OZVĚNY, zpravodaj obce Malé Kyšice, okres Kladno

Vydává: min. 4x ročně obec Malé Kyšice, IČO 00640557, prostřednictvím své Sociálněkulturní komise, ev. číslo MK ČR E17465. Toto číslo v nákladu 230 výtisků bylo vydáno v Malých Kyšicích dne 29. 9. 2021. Neprodejné.

Kontaktní adresa: Obecní úřad, Malé Kyšice, ul. Míru 72, 273 51 Unhošť.
ou.malkysice@volny.cz, www.malekysice.cz

